

LUTHER I DAG

Hvorfor er luther vigtig for os i dag?

DE 95 TESER MOD KIRKEN VRANGLÆRE OG MISBRUG

Den 31. oktober 1517 blev en skelsættende dag. En dag, som fik betydning ud over hele verden og ikke mindst i Nordtyskland og de skandinaviske lande. Denne dag skulle senere blive kendt som reformationsdagen – dagen, hvor Martin Luther offentliggjorde sine 95 teser mod kirkens vranglære og misbrug.

Aflad

Situationen var, at kirken i Rom med paven i spidsen tog sig mere og mere magt på bekostning af den uvidenhed, der var om Bibelens lære. Paven og hans kardinaler og præster havde indført læren om aflad. Det betød, at mennesker kunne få tilgivelse for deres synder ved at bekende disse for en præst, men blev så idømt en bod, som skulle betales før et menneske kunne få Guds fulde tilgivelse. Guds tilgivelse – frelsen – blev gjort afhængig af, hvad Gud har gjort, og hvad det enkelte menneske skulle gøre. Sagt ganske enkelt, så var læren blevet, at et menneske frelses både ved det, som Gud har gjort i Jesus Kristus, men også ved det, som det selv skal præstere for at få aflad, som betyder eftergivelse.

Ud af skærsilden springer

Efterhånden blev paven og hans mænd mere og mere opfindsomme med at give mennesker aflad, så det også blev til en indtægtskilde til kirken. I forbindelse med, at Peterskirken i Rom skulle bygges, besluttede paven, at der skulle sælges afladsbreve. Ved at købe et sådant brev af pavens mænd kunne folk slippe fri for skærsilden eller få tiden forkortet der. Kendt blev ordene "Når pengene i kisten klinger, straks sjælen ud af skærsilden springer."

Læren om skærsilden var en anden lære, som blev udviklet i den katolske kirke og som Luther også tog afstand fra.

Kirken – tilbage til rødderne

Med udgivelsen af de 95 teser ønskede Luther at indbyde til drøftelse i Wittenberg til klarlægning af afladens kraft og virkning. I de 95 teser markerede Luther klart sit standpunkt og tog kraftig afstand i forhold til læren om afladsbreve. Luther ønskede ikke at oprette en ny kirke, men at kirken måtte blive reformeret og vende tilbage til den gamle kirke, som var bygget på profeternes og apostlenes grund med Jesus Kristus som hovedhjørnesten. Luther kæmpede imod misbrug og vranglære i kirken. Og han gjorde opmærksom på det i tale og skrift. I lang tid troede han, at paven var uvidende om den vranglære og misbruget, der var i kirken. Men Luther fandt ud af, at paven vidste det.

Frelst af nåde

Gennem læsning af Bibelen var Luther blevet overbevist om, at Bibelen er Den Hellige Skrift. Den er Guds ord og dermed en autoritet for lære og liv. Luther kom til at se forskellen mellem lov og evangelium i Bibelen og kom derved virkelig til se evangeliet klart. Særligt ved læsning af apostlen Paulus' breve til romerne og til galaterne, så Luther, at Kristus alene er vores frelser, og kun ved troen på ham er der frelse. Jesus Kristus alene er Guds nåde til os.

Reformationens grundsætninger

Kendt er de lutherske sætninger, som udtrykker, hvad reformationen kom til at dreje sig om:

Skriften alene

Bibelen er vores autoritet for lære og liv.

Troen alene

Kun ved troen bliver et menneske retfærdiggjort over for Gud.

Nåden alene

Kun på grund af Guds nåde kan vi blive frelst.

Kristus alene

Jesus Kristus er vor forsoner, frelser og Herre. Han er Guds nåde til os.

Guds alene æren

Det er Gud alene, som skal æres.

Hvilken betydning har reformationen for os?

- Vi har fået evangeliet:
Luther genopdagede evangeliet.
- Vi har fået Bibelen på vort eget sprog:
Luther oversatte hele Bibelen til tysk. Guds ord skal læses og forkyndes på modersmålet.
- Lov og evangelium:
Vi har via Luther lært, at Bibelen er lov og evangelium, og der skal skelnes mellem lov og evangelium. Også at Bibelen skal læses og forstås i lyset af Jesus Kristus.
- Stat og kirke:
Vi har lært at skelne mellem kirkens magt og statens magt. I kirken råder syndsforladelsen/nåden. I staten er det sværdet, som hersker ("den åndelige og den verdslige øvrighed").
- Nådemedler:
Vi har lært, at Guds nådemedler er Bibelen, dåben og nadveren. Nådemedler er formidlere af Guds nåde til os!

Den evangelisk-lutherske kirke

Reformationen blev til et brud med kirken, da Luther

blev lyst i band af paven. En ny kirkeafdeling kom til at se dagens lys: Den evangelisk-lutherske kirke. Det var stik imod Luthers vilje, at en kirke skulle opkaldes efter ham. Luther ønskede, at betegnelsen kun skulle være evangelisk kirke.

Men der opstod forskellige forgreninger/kirkeafdelinger fra den reformatoriske kirke, så for at fastholde hvilken kirkeafdeling, der var tale om, blev betegnelsen: Den evangelisk-lutherske kirke. Kendetegnene for denne kirkeafdeling er, at den bygger på Bibelen og de tre oldkirkelige bekendelsesskrifter samt på de lutherske bekendelsesskrifter. I vor kirke: Den Augsburgske Bekendelse og Luthers Lille Katekismus.

Forkyndelse i skole, hjem og kirke

I kølvandet på reformationen fulgte oprettelse af skoler og fokus på den kristne oplæring af de døbte børn. Forkyndelse og undervisning fra prædikestolen ved gudstjenesten fik en central plads i gudstjenesten. Endvidere fulgte synet på ægteskab og familieliv som en del af Guds gode skaberorden, og at enhver far og mor er apostel, biskop og præst i sit eget hjem.

Kaldstanken

Nævnes skal også den lutherske kaldstanke, at vi

tjener Gud i vores daglige gerning i kald og stand. I forhold til Gud er vi alle lige. Der er kun en mellemmand mellem Gud og os, og det er Jesus Kristus. Han er vor eneste egentlige præst. Han bærer vore byrder og er vor talsmand hos Gud. Men alle kristne har del i hans præstedømme, alle er vi præster. ”Alt, hvad der er krøbet ud af dåben, kan rose sig af at være viet til præst, biskop og pave, selv om det ikke tilkommer enhver at forvalte et sådant embede”, som Luther udtrykte det.

Martin Luther... Guds redskab

Martin Luther blev født 10. november 1483 og døde 62 år gammel den 18. februar 1546. Martin Luther var ingen helgen, men et menneske som du og jeg. Han blev et redskab i Guds hånd og lod sig bruge. Mange spændende ting kan fortælles fra Luthers liv. Men det er ikke Martin Luther som person, der i 2017 fejres 500 års jubilæum for. Men det er derimod den lutherske reformation, som udfordrer os i dag som kirke og menighed til at besinde os på budskabet og arven fra reformationen, som begyndte 31. oktober 1517.

Bjarne Gertz Olsen, Fredericia - tidligere landsleder i Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler